

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 10.12.2008
COM(2008) 845 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CĂTRE
CONSILIU, CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI CĂTRE
COMITETUL REGIUNILOR**

**Cadrul juridic aplicabil rețelelor și serviciilor de televiziune mobilă:
Cele mai bune practici în materie de autorizare – modelul UE**

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CĂTRE CONSILIU, CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI CĂTRE COMITETUL REGIUNILOR

Cadrul juridic aplicabil rețelilor și serviciilor de televiziune mobilă: Cele mai bune practici în materie de autorizare – modelul UE

1. CONTEXT ȘI OBIECTIV

În continuarea puternicului mesaj politic transmis de Comisie în comunicarea sa din 18 iulie 2007 intitulată „**Către o consolidare a pieței interne a televiziunii mobile**”¹, prezenta comunicare cuprinde o serie de exemple de bune practici alese dintre diversele abordări ale statelor membre pentru reglementarea rețelilor și serviciilor de televiziune mobilă. Deși decizia cu privire la procedurile de acordare a autorizațiilor sau licențelor este la latitudinea statelor membre și a autorităților de reglementare competente, Comisia dorește să susțină dezvoltarea televiziunii mobile în UE și în restul lumii oferind orientări în ceea ce privește practicile adecvate în materie de reglementare pentru autorizarea acestor servicii. Aceasta reprezintă o nouă etapă în cadrul strategiei Comisiei pentru televiziunea mobilă în Uniunea Europeană.

Televiziunea mobilă este o nouă platformă de servicii pentru transmiterea către un dispozitiv mobil² a conținutului audiovizual și a serviciilor interactive asociate, în special în asociere cu servicii 3G. Comunicarea din 2007 indică principalele elemente ale unei strategii europene pentru televiziunea mobilă în vederea facilitării introducerii acestor servicii inovatoare în întreaga Uniune. Unul dintre principalele elemente ale strategiei este cadrul de reglementare. **Certitudinea juridică** are o importanță majoră pentru operatorii care iau decizii de investiții, în special în privința unor tehnologii inovatoare cum este televiziunea mobilă. Primii investitori trebuie asigurați în special că nu vor fi supuși ulterior unor constrângeri neprevăzute. Printre elementele strategiei UE se numără recunoașterea DVB-H ca standard pentru televiziunea mobilă terestră în Europa (DVB-H a fost adăugat la lista standardelor oficiale ale Uniunii Europene la 17 martie 2008³), precum și apelul la propuneri pentru atribuirea frecvențelor destinate serviciilor de televiziune mobilă în banda UHF⁴, în special cu ocazia reconfigurării acestei benzi în contextul dividendului digital⁵. Pe de altă parte,

¹ COM(2007) 409, denumită în continuare „comunicarea din 2007”.

² Există mai multe dispozitive disponibile pentru recepționarea televiziunii mobile, dar cel mai răspândit este telefonul mobil.

³ Decizia 2008/286/CE a Comisiei din 17 martie 2008 de modificare a Deciziei 2007/176/CE în ceea ce privește lista de standarde și/sau de specificații pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, precum și pentru infrastructurile și serviciile conexe (JO L 93, 4.4.2008, p. 24).

⁴ Conform cadrului aplicabil spectrului de frecvențe radio în banda UHF, statele membre nu pot acorda sau menține „drepturi speciale sau exclusive de utilizare a frecvențelor radio” (articolul 4 din Directiva 2002/77/CE), trebuie să asigure utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe [articolul 8 alineatul (2) litera (d) din Directiva-cadru 2002/21/CE] și să încurajeze o concurență efectivă [articolul 8 alineatul (1)], fără discriminări nejustificate [articolul 8 alineatul (3) litera (c)]. Din aceste articole reiese obligația de a alocă spectrul de frecvențe în mod eficient.

⁵ Unele state membre, printre care Franța, Italia și Austria, au luat deja decizia de a alocă spectrul de frecvențe UHF pentru televiziunea mobilă, iar majoritatea celorlalte state membre au intenția de a proceda în mod similar.

operatorii din sector trebuie să facă față problemelor legate de interoperabilitate, iar serviciile Comisiei vor monitoriza îndeaproape evoluțiile și vor evalua necesitatea unei inițiative strategice.

Pe lângă aceasta, dat fiind că succesul televiziunii mobile depinde în mare măsură de conținutul disponibil, noua directivă privind serviciile media audiovizuale⁶ adaptează normele aplicabile conținutului audiovizual la evoluția peisajului audiovizual european și asigură o abordare independentă de platforma utilizată pentru radiodifuzare - inclusiv cea mobilă - și serviciile media audiovizuale la cerere.

În momentul lansării inițiativei Comisiei cu privire la televiziunea mobilă, numai câteva state membre începuseră să abordeze problemele legate de reglementare. Prima acțiune întreprinsă de serviciile Comisiei avea ca obiectiv să clarifice cadrul de reglementare existent la nivelul UE prin intermediul unui studiu efectuat pentru Comisie de consultanți independenți. Informațiile, validate de comitetele de experți naționali constituite conform cadrului referitor la comunicațiile electronice⁷, sunt actualizate periodic și publicate pe site-ul web al Comisiei⁸. Acest exercițiu de compilare de date a scos în evidență existența unor **diferențe majore** între modurile în care chestiunea televiziunii mobile a fost tratată în legislațiile naționale.

După clarificarea situației legislației, Comisia a invitat statele membre, în comunicarea sa din 2007, să creeze un **cadru de reglementare favorabil** pentru furnizarea serviciilor de televiziune mobilă și să coopereze pentru a face schimb de bune practici în materie de regimuri de autorizare. În plus, Comisia s-a angajat să ofere orientări pentru un cadru coerent aplicabil regimurilor de autorizare din UE, identificând cele mai bune practici din UE și promovând adoptarea lor de către statele membre. Această propunere a primit sprijinul Consiliului Telecomunicații din noiembrie 2007 care, în concluziile sale privind televiziunea mobilă, a invitat Comisia să meargă dincolo de simpla colectare de informații și să identifice cele mai bune practici în materie de regimuri de autorizare de pe teritoriul UE și să promoveze, oferind orientări adecvate, adoptarea acestora în mod coerent de către statele membre⁹.

În februarie 2008 a fost organizată o consultare a părților interesate în contextul elaborării acestor orientări. Aceasta a inclus un atelier al Comisiei pentru operatorii din sector, în cadrul căruia părțile interesate au fost invitate să prezinte contribuții scrise. La invitația de a prezenta contribuții au răspuns două mari asociații din sector¹⁰ și mai multe societăți individuale. Pe lângă aceasta, problema a fost prezentată și discutată cu ocazia mai multor reuniuni cu reprezentanți ai statelor membre în cadrul Comitetului pentru comunicații și al subcomitetului său de experți în radiodifuziune (CBISS).

Televiziunea mobilă este un element central al convergenței. Aceasta înseamnă că la nivelul Uniunii Europene, televiziunea mobilă intră sub incidența a două seturi de norme care

⁶ Directiva 2007/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2007 (JO L 332, 18.12.2007, p. 27).

⁷ Comitetul pentru comunicații (COCOM) și subgrupurile sale pentru chestiuni de autorizare (AUTH) și de radiodifuzare (CBISS).

⁸ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/doc/current/broadcasting/mobile_tv/table_mobile_tv_auth_web_july08.pdf

⁹ Concluziile Consiliului – Către o consolidare a pieței interne a televiziunii mobile, 29 noiembrie 2007.

¹⁰ Grupul de lucru comun pentru televiziunea mobilă al Forumului UMTS și al Asociației GSM și forumul BMCO.

guvernează transmisia și conținutul: cadrul aplicabil comunicațiilor electronice, care include aspecte legate de politica privind spectrul de frecvențe, și noua directivă privind serviciile media audiovizuale. Prezenta comunicare abordează modelele de autorizare existente la nivel național numai în raport cu **aspectele legate de comunicațiile electronice ale regimurilor de reglementare naționale**, fără a se referi la licențele acordate pentru conținut. Ea rezumă principalele rezultate ale exercițiului de compilare de date și indică exemple de bune practici în ceea ce privește principalele elemente ale regimurilor de autorizare a televiziunii mobile. Scopul acestora este de a constitui un punct de plecare pentru discuții ulterioare și pentru schimbul de bune practici dintre autoritățile naționale.

2. AUTORIZAREA REȚELELOR ȘI A SERVICIILOR DE TELEVIZIUNE MOBILĂ ÎN UE: MODELE PRINCIPALE ȘI CELE MAI BUNE PRACTICI

Abordările pentru reglementarea autorizării rețelelor și a serviciilor de televiziune mobilă **variază considerabil** în UE. În câteva state membre, regimul general aplicabil radiodifuzării s-ar extinde, în mod implicit sau explicit, și la radiodifuzarea pentru televiziunea mobilă. În altele nu există norme specifice, sau cadrul de reglementare aplicabil acestei noi platforme este încă în curs de dezbatere. Până în acest moment, experiența în domeniul serviciilor de radiodifuziune care utilizează exclusiv transmisia mobilă este limitată.

Așa cum s-a precizat mai sus, este extrem de important **să se evite vidul juridic** sau situațiile caracterizate printr-un grad ridicat de **incertitudine juridică** la nivel național care ar descuraja investitorii și potențialii operatori de televiziune mobilă de pe piața internă. Diferențele între regimurile naționale nu constituie în sine un impediment în calea lansării cu succes a serviciilor de televiziune mobilă, deoarece astfel de reglementări pot fi necesare pentru a răspunde problemelor specifice la nivel național sau chiar local. Cu toate acestea, televiziunea mobilă este un **serviciu pe suport radio**, de aceea în viitor ea poate dobândi o dimensiune transfrontalieră. Este important așadar ca regimurile de autorizare a serviciilor de televiziune mobilă să ia în considerare **dimensiunea pieței interne**, cu scopul de a crea **condiții concurențiale egale**, pentru ca toți actorii să concureze de pe aceeași poziție. Este necesar **un anumit grad de coerență a abordărilor în materie de reglementare pe teritoriul UE** pentru a crea un cadru de reglementare favorabil investițiilor și inovării.

Reglementarea serviciilor de televiziune mobilă se confruntă cu constrângeri impuse de penuria de frecvențe radio și de nevoia de a facilita intrarea pe piață a tuturor operatorilor, atât a celor care vin din mediul radiodifuziunii, cât și a celor din mediul telecomunicațiilor. În **lanțul valoric al televiziunii mobile** intervin mai multe aspecte, de la operarea rețelelor, a platformelor de servicii și furnizarea conținutului, până la lanțul de distribuție. **În prezent, cea mai răspândită practică este alocarea frecvențelor către operatorul platformei sau, ceva mai rar, către operatorul rețelei.** În acest din urmă caz, acesta va îndeplini, în practică, și funcția de operator al platformei, sau va putea externaliza această activitate¹¹. În jurul acestui regim de autorizare – care definește drepturile și obligațiile operatorului autorizat – sunt construite modelele de reglementare.

În prezent, se pot distinge următoarele **trei modele principale de reglementare** a pieței televiziunii mobile în Europa:

¹¹ Germania este singurul stat în care s-a acordat o licență de exploatare a rețelei separat de licența de servicii de platformă.

Primul model se bazează pe **extinderea normelor existente aplicabile televiziunii digitale terestre (TDT)** la noile servicii, în mod explicit sau implicit (de exemplu, în Italia și în Regatul Unit). Deși acest model prezintă avantajul de a fi simplu și rapid de aplicat, **este necesar ca legislația națională să prevadă un regim specific pentru televiziunea mobilă; simpla extindere a normelor TDT s-ar putea dovedi insuficientă și/sau inadecvată după o perioadă inițială.**

Al doilea model este „**modelul simplei distribuții de gros**”. Dat fiind că reglementarea se axează pe operatorul de gros care joacă un rol esențial în managementul rețelei, achiziționarea frecvențelor, autorizare și eventual agregarea conținutului, acest model poate duce la blocaje, cum s-a întâmplat în cazul Finlandei, dacă furnizorii nu sunt stimulați să ofere conținut. Operatorul rețelei trebuie, de asemenea, să aplice condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii furnizorilor de servicii de televiziune mobilă prezenți în rețeaua sa. În plus, „modelul simplei distribuții de gros”, conform căruia frecvențele se alocă unui singur operator, poate ridica probleme din perspectiva directivei privind concurența¹², în special dacă alocarea frecvențelor nu se face printr-o procedură deschisă și echitabilă, după reguli nediscriminatorii¹³.

În cel de-al treilea model, cel al „**abordării integrate**”, toți actorii din lanțul valoric al televiziunii mobile, inclusiv furnizorii de conținut, trebuie să ajungă la un acord privind serviciile înainte de acordarea autorizației (de exemplu, cazul Austriei)¹⁴. Acest model de reglementare prezintă avantajul **evitării blocajelor în lanțul valoric**. Integrarea verticală a actorilor este stabilită în două feluri: în primul rând, unul dintre criteriile de selectare a operatorului rețelei și/sau al platformei este încheierea de acorduri cu agregatorii de programe și/sau radiodifuzori pentru a asigura un model de afaceri fezabil; în al doilea rând, furnizorii de conținut au nevoie de o licență normală de televiziune digitală, care se acordă după furnizarea dovezii încheierii contractelor cu operatorul multiplex.

Conform acestui model, se poate asigura sincronizarea începerii operațiunilor comerciale ale tuturor actorilor din lanțul valoric, cu condiția ca normele instituite să fie coerente. De aceea, „**abordarea integrată**” pare a fi în mod special adecvată pentru garantarea lansării cu succes a serviciilor de televiziune mobilă.

Orientare pentru cele mai bune practici: Orice nou regim de autorizare a televiziunii mobile prevăzut în legislația națională ar trebui să aibă ca obiectiv implicarea diferiților actori din lanțul valoric, asigurând în același timp respectarea regulilor de concurență comunitare și naționale.

¹² Directiva 2002/77/CE a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 249, 17.9.2002, p. 21-26).

¹³ A se vedea și articolul 5 alineatul (2) din Directiva privind autorizarea 2002/20/CE (JO L 108, 24.4.2002, p. 21).

¹⁴ Privatfernsehgesetz (PrTV-G – *legea privind televiziunea privată*) [BGBl. I nr. 84/2001], astfel cum a fost modificată de BGBl. I nr. 52/2007, secțiunea 23, alineatul (3), punctul 3.

3. IDENTIFICAREA CELOR MAI BUNE PRACTICI LA DIVERSELE NIVELURI ALE REGIMULUI DE REGLEMENTARE

Pentru a identifica cele mai bune practici în materie de reglementare a televiziunii mobile, este important să se definească principalele elemente ale regimului de reglementare care trebuie luate în considerare. În acest sens, au fost identificate următoarele aspecte:

- (1) Cadrul general
- (2) Regimuri de autorizare
- (3) Proceduri de autorizare
- (4) Aspecte specifice

Acest cadru conceptual a fost dezbătut cu statele membre și cu reprezentanți ai sectorului în februarie 2008. Elementele enumerate au fost evaluate ținându-se cont de **obiectivele de reglementare dintr-o perspectivă comunitară**. Așa cum s-a menționat în comunicarea din 2007, principalul obiectiv de reglementare ar trebui să fie un regim de reglementare lejer, care să permită lansarea serviciilor de televiziune mobilă fără impedimente și întârzieri excesive. Actorii de pe piață nu trebuie supuși unor obligații inutile. În același timp, reglementarea trebuie să prevadă cerințele minime care trebuie respectate pentru a asigura utilizarea eficientă a frecvențelor.

3.1. Cadrul general

Atât în țările în care se adoptă o legislație specifică, cât și în cele în care normele existente în materie de radiodifuziune se aplică pentru moment și acestei noi platforme de servicii, principalele caracteristici ale cadrului general de reglementare a televiziunii mobile trebuie să fie **claritatea, transparența și eficiența procedurilor**. Un **proces legislativ desfășurat în timp util** este de asemenea un factor important. În cazul în care reglementarea trebuie completată de măsuri de implementare, se recomandă ca acestea să fie adoptate fără întârziere. Lansarea serviciilor de televiziune mobilă nu trebuie întârziată din cauza neadoptării la timp a legislației în materie sau a normelor de implementare.

Trebuie reamintit faptul că actorii din lanțul valoric al televiziunii mobile provin din sectoare de activitate diferite. De aceea, este important ca **procesul de autorizare a acestei noi platforme de servicii să nu se limiteze la o singură categorie de actori, ci să fie deschis** tuturor operatorilor economici care sunt în măsură să îndeplinească cerințele minime impuse.

Orientare pentru cele mai bune practici: Procedurile de autorizare ar trebui să fie deschise tuturor participanților de pe piață pentru garantarea unor condiții concurențiale egale pentru diferiții actori din lanțul valoric al televiziunii mobile.

3.1.1. Mecanismul de consultare publică

Întrucât operatorii economici din domeniul televiziunii mobile pot avea interese contradictorii, reglementarea serviciilor de televiziune mobilă trebuie să ia în calcul diversele preocupări ale acestora. **Prevederea unor mecanisme de consultare publică** înainte de adoptarea oricărei reglementări specifice sau în contextul revizuirii normelor existente poate

facilita adaptarea reglementării la necesitățile pieței și poate garanta respectarea noilor prevederi de către toți operatorii de pe piață.

Orientare pentru cele mai bune practici: Se recomandă organizarea sistematică de consultări publice ale cetățenilor și ale tuturor părților interesate, în paralel cu testări comerciale, de exemplu cu privire la oportunitățile deschise de introducerea televiziunii mobile, la utilizarea dividendului digital pentru serviciile de televiziune mobilă și la posibile modele de finanțare.

3.1.2. *Raportarea și revizuirea periodică*

Reglementarea serviciilor de televiziune mobilă trebuie să fie nu doar clară și transparentă, ci și flexibilă și adaptată la noile evoluții, într-un mediu tehnologic inovator și aflat în schimbare rapidă. Asociată raportării periodice a evoluției pieței de către autoritățile publice, includerea unei clauze de revizuire, după modelul regimului francez, este un element pozitiv în acest sens. Desigur, orice revizuire de acest tip, care poate fi rezultatul analizelor de piață, ar trebui să stabilească un **echilibru între ritmul evoluției tehnologice și a pieței și nevoia de a asigura un anumit grad de certitudine juridică pentru actorii de pe piață.**

Orientare pentru cele mai bune practici: Se recomandă raportarea periodică a evoluțiilor pieței de către autoritățile publice, însoțită de propuneri adecvate de adaptare a normelor existente.

3.2. **Regimuri de autorizare**

3.2.1 *Relație clară între normele aplicabile*

Regimurile de autorizare constituie elementul central al cadrului de reglementare aplicabil televiziunii mobile. Dată fiind natura „convergentă” a televiziunii mobile, este necesar să se identifice cu precizie drepturile și obligațiile operatorilor în calitate de operatori de comunicații electronice și de operatori de radiodifuziune. În acest sens, este important ca **relația dintre aspectele legate de comunicațiile electronice, de spectrul de frecvențe și de conținut să fie definită cu claritate**, pentru a se evita ambiguitatea sau suprapunerea reglementărilor.

Orientare pentru cele mai bune practici: Relația dintre normele referitoare la comunicațiile electronice, la spectrul de frecvențe și la conținut ar trebui să fie definită cu claritate, pentru promovarea unui regim de autorizare clar și transparent.

3.2.2. *Ghișeul unic*

În majoritatea statelor membre, acordarea autorizațiilor pentru televiziunea mobilă ține de competența mai multor autorități (ministere și/sau autorități de reglementare independente), din cauza separării sectorului comunicațiilor electronice de cel al mass-media. **Indiferent dacă există sau nu o autoritate de reglementare unică, este important ca împărțirea responsabilităților să fie clară și coerentă.**

Sistemul „**ghișeului unic**”, în care operatorii au un singur punct de contact pentru diversele tipuri de autorizații, este considerat de majoritatea actorilor de pe piață drept cea mai bună practică, cu condiția să se respecte principiul pluralismului și al diversității culturale.

Avantajul acestei proceduri constă în simplificarea administrativă și sincronizare, în cazul în care sunt necesare mai multe autorizații.

Orientare pentru cele mai bune practici: Regimul național aplicabil televiziunii mobile ar trebui să asigure o abordare de tip „ghișeu unic” sau cel puțin să limiteze numărul instanțelor publice care intervin în decizia de acordare a autorizațiilor pentru servicii de televiziune mobilă. În statele membre unde deciziile de autorizare se iau la nivel subnațional, ar trebui instituită o procedură similară sau coordonată pentru toate organismele federale sau regionale. „Ghișeul unic” este îndeosebi important în cazurile în care sunt necesare mai multe autorizații.

3.3. Proceduri de autorizare

Factorul temporal este deosebit de important pentru UE în ansamblu în ceea ce privește competitivitatea pe piața mondială. Pentru lansarea rapidă a televiziunii mobile în toate statele membre, este fundamental să existe **un calendar clar pentru procedura de autorizare**, care să fie **public, transparent și definit în prealabil**.

Orientare pentru cele mai bune practici: Un calendar clar al procedurii de autorizare ar trebui să fie anunțat cel mai târziu la începerea testării comerciale a serviciilor de televiziune mobilă.

3.3.1. Tipuri și criterii de autorizare

Licitațiile și „concursurile de frumusețe” sunt două mijloace alternative de care dispun autoritățile naționale pentru acordarea autorizațiilor. Până în prezent, tendința era să se recurgă la „concursuri de frumusețe” pentru autorizarea platformelor. Criteriile de autorizare sunt un instrument important de care dispun autoritățile naționale pentru a garanta că serviciile furnizate vor respecta anumite cerințe, asigurând astfel utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe dedicat televiziunii mobile.

Procedura de autorizare ar trebui să asigure, în plus, lansarea serviciilor de televiziune mobilă la momentul oportun. **Pot fi utilizate anumite condiții pentru reducerea riscurilor de blocaje, de exemplu între operatorii de platforme, furnizorii de conținut și operatorii de telefonie mobilă.** Cerințele impuse solicitanților pot include, prin urmare, încheierea de acorduri între diferiți actori din lanțul valoric, cu respectarea regulilor de concurență.

În ceea ce privește criteriile specifice de autorizare, trebuie subliniată importanța **calității serviciului**, care joacă un rol esențial pentru satisfacerea așteptărilor consumatorilor în raport cu televiziunea mobilă, în special în privința calității recepției în interior și a transmisiei.

Orientare pentru cele mai bune practici: Este necesar să se aplice criterii de autorizare obiective, transparente și nediscriminatorii, conform legislației comunitare. Procedurile de autorizare ar trebui să încurajeze cooperarea între actorii implicați, cu respectarea regulilor de concurență. Condițiile de autorizare ar trebui să cuprindă cerințe referitoare la calitatea serviciului, inclusiv la cea a recepției în interior, și la utilizarea optimă a spectrului de frecvențe.

3.3.2. Alte condiții de autorizare

În majoritatea statelor membre, un singur multiplex este sau va fi dedicat televiziunii mobile (în Franța au loc dezbateri care deschid calea pentru două multiplexuri), pe frecvențe din dividendul digital, adică frecvențe eliberate prin abandonarea modului analogic. Pentru a **preveni acapararea spectrului**, reglementările pot include o prevedere referitoare la perioada maximă de inactivitate.

Orientare pentru cele mai bune practici: Posibilitatea retragerii frecvențelor alocate pentru televiziunea mobilă care nu au fost utilizate într-un termen rezonabil ar trebui inclusă printre condițiile de autorizare.

3.4. Aspecte specifice

În această etapă incipientă a dezvoltării pieței, este de dorit ca orice condiții specifice care însoțesc autorizația să fie adecvate și să evite impunerea unor sarcini inutile operatorilor.

3.4.1. Obligații de difuzare („must carry”)

Potrivit legislației europene¹⁵, pot fi impuse obligații de difuzare („must carry”) numai în cazul în care un număr semnificativ de utilizatori finali ai unei rețele o utilizează ca mijloc principal de recepție a emisiunilor de radio sau de televiziune. În prezent, televiziunea mobilă se află încă într-o etapă incipientă, în care **nu se pot impune obligații de difuzare**. În orice caz, canalele care beneficiază de obligațiile de difuzare sunt adesea canalele „indispensabile”, care sporesc valoarea comercială a serviciilor de distribuție și care probabil vor fi incluse în toate pachetele principale de televiziune mobilă.

¹⁵ Articolul 31 din Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002, Directiva privind serviciul universal (JO L 108, 24.4.2002, p. 51-57).

În acest sens, și în spiritul cooperării promovate de prezenta comunicare, ar putea fi util ca autoritățile naționale de reglementare să ia în calcul posibilitatea stabilirii unor norme referitoare la „obligații de oferire” („must offer”) pentru televiziunea mobilă, ca serviciu emergent care necesită un conținut atractiv.

Orientare pentru cele mai bune practici: O dezbatere pe tema „obligațiilor de oferire” pentru serviciile de televiziune mobilă ar trebui organizată în fiecare stat membru, precum și la nivelul UE.

3.4.2. *Partajarea infrastructurii de rețea*

Partajarea infrastructurii de rețea este un element esențial pentru reducerea cheltuielilor de extindere și sporirea capacității de acoperire și de transmitere¹⁶. Așa cum s-a precizat în comunicarea din 2007, statele membre pot lua în calcul posibilitatea de a permite **partajarea infrastructurii de rețea**¹⁷ și de a încuraja colocarea atunci când acest lucru este necesar pentru facilitarea desfășurării rețelei. Colocarea poate fi impusă și atunci când se dovedește necesar pentru abordarea eventualelor probleme de mediu¹⁸.

Orientare pentru cele mai bune practici: Se recomandă încurajarea partajării infrastructurii de rețea pentru televiziunea mobilă, în măsura permisă de regulile de concurență.

3.4.3. *Interoperabilitate și roaming*

Pentru a face posibil roamingul în întreaga Uniune Europeană, atunci când este cazul, este necesar să se urmărească obiectivul **deplinei interoperabilități** a rețelelor și a dispozitivelor și trebuie favorizate soluțiile interoperabile. Evoluția pieței a arătat că interoperabilitatea poate fi atinsă atunci când părțile interesate acționează împreună cu obiectivul comun de a implementa un standard tehnic, cum este DVB-H. În prezent se depun eforturi în acest sens în cadrul forumurilor industriale și de standardizare, cu un accent special pe nivelurile serviciilor și ale aplicațiilor.

Mai mult, televiziunea mobilă fiind un serviciu pe suport radio, consumatorii se vor aștepta pe bună dreptate ca dispozitivele să funcționeze dincolo de frontiere, ca în cazul roamingului în telefonie mobilă. Este de așteptat ca **roamingul televiziunii mobile în întreaga UE** să câștige în importanță pe măsură ce acest serviciu se dezvoltă în Europa. Trebuie reamintit și faptul că există deja câteva **canale transfrontaliere sau paneuropene** care pot oferi un important banc de probă pentru viitoarele servicii paneuropene¹⁹. Lansarea serviciilor de televiziune mobilă prin satelit care utilizează standardul DVB-SH este așteptată în Europa în cursul anului viitor.

¹⁶ O poziție similară este susținută și la nivel internațional, de exemplu la cel de-al optulea Simpozion mondial pentru autoritățile de reglementare organizat la 13 martie 2008 în Pattaya, Thailanda.

¹⁷ Astfel de acorduri au fost încheiate pe anumite piețe în contextul infrastructurii GSM și/sau UMTS și au fost scutite de respectarea regulilor de concurență ale UE de către Comisie. De exemplu, Decizia Comisiei din 16 iulie 2003 (cauza COMP/38.369: T-Mobile Deutschland/O2 Germany: Acord cadru privind partajarea rețelelor), JO L 75, 12.3.2004, p. 32 și hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 2.5.2006 (Cauza T-328/03)

¹⁸ Conform articolului 12 din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002, Directiva-cadru (JO L 108, 24.4.2002, p. 33-50).

¹⁹ De exemplu, Euronews, Arte, 3 Sat, Eurosport, France 24 și BBC World.

Orientare pentru cele mai bune practici: televiziunea mobilă fiind un serviciu pe suport radio, se recomandă luarea în calcul a aspectelor legate de interoperabilitate și de roaming.

4. CONCLUZII ȘI ACȚIUNI ULTERIOARE

Este evident faptul că, pentru a fi eficiente, **cele mai bune practici în materie de reglementare trebuie împărtășite**. În acest context, Comisia va promova în continuare schimbul de informații, experiență și bune practici între autoritățile naționale și alte părți interesate. Informațiile prezentate de statele membre în legătură cu reglementarea serviciilor de televiziune mobilă sunt disponibile publicului pe site-ul web al Comisiei²⁰ și vor fi actualizate periodic. Schimbul de informații și de bune practici va avea loc în principal prin intermediul comitetelor existente de experți ai statelor membre, cum sunt Comitetul pentru comunicații și subcomitetele acestuia pentru autorizare și radiodifuzare. Serviciile Comisiei vor prezenta în mod regulat rapoarte asupra acestei chestiuni Parlamentului European și grupurilor de lucru ale Consiliului.

²⁰

Idem nota de subsol 8.